

I den 15-årige periode 1987-2002 har væksten i de samlede skattepligtige indkomster (dvs. opgjort som summen for indbyggerne i regionerne) været kraftigst i bl.a. Århus-Vejle-området, Ålborg-området og udkanten af hovedstadsområdet. Den svageste vækst findes bl.a. i en række kommuner i udkantsområderne – i områder som Lolland, Langeland og enkelte steder i Sønderjylland – men også i en række kommuner, der grænser op til Københavns Kommune.

Dette vækstbillede afspejler bl.a. befolkningsudviklingen og især udviklingen i antal beskæftigede. Det generelle billede af befolkningsudviklingen over de seneste 15 år er således, at der i en periode med befolkningsvækst i landet som helhed er sket en befolkningsstilbagegang i mange udkantsområder. Den største befolkningsstiltvækst er sket i de kommuner, som ligger i det østlige Jylland – især i Århus-området – og den nordligste del af hovedstadsområdet.

Der er relativt store flytbevægelser på tværs af regionstyperne storby-, mellem-, og udkantsregioner. Set i relation hertil er nettobevægelserne beskedne. Analyser viser, at der i udkants- og mellemregioner sker en nettofraflytning af unge og uddannelsessøgende, og en nettotilflytning af de øvrige aldersgrupper, men at tilflytningen – særligt i udkantsregionerne – ikke opvejer fraflytningen af unge.

I beskæftigelsen ses de tydeligste regionale mønstre. Udkantsområderne har været præget af nedgang i beskæftigelsen over de seneste 15 år, mens beskæftigelsen er vokset i og omkring store byer som f.eks. København, Århus (og Vejle-området) og Ålborg.

Arbejdsmarkedsrådernes forventninger til ledigheden i 3. kvartal 2004 viser på den anden side ikke tendens til større regional ulighed. De største stigninger i ledigheden i forhold til året før forventes således i Storkøbenhavn og i Århus amt, mens ledigheden forventes at falde mest i Storstrøms, Ringkøbing og Sønderjyllands amter.

4. REGIONERNES KONKURRENCEEVNE

Indenrigs- og Sundhedsministeriet har fået gennemført en undersøgelse af regionernes konkurrenceevne forstået som regionernes evne til (eller mulighed for) at skabe vækst i regionen.

Analyserne peger på, at det siden 1997 har været faktorer inden for områderne menneskelige ressourcer, iværksætterier og innovation, der driver væksten i de danske regioner. 70 pct. af forskellene mellem regionernes vækst i produktiviteten (dvs. i indkomsten pr. beskæftiget) kan forklares med faktorer på disse områder.

Endvidere konkluderes, at forbedringer af rammebetingelserne på disse områder øger regionernes konkurrenceevne. Det er ikke blot et spørgsmål om mængden af anvendte offentlige ressourcer i indsatsen. Ved fokus og effektivitet i regionernes indsats kan der således realiseres betydelige regionale vækstpotentialer. Desuden er koordinering af indsatsen på de forskellige områder vigtig.

I projektet er sat fokus på udkantsområderne. Disse områder har i de senere år generelt set oplevet en lavere vækst i produktiviteten end de øvrige regioner. En del af forklaringen er, at udkantsregionerne har en lavere konkurrenceevne inden for iværksætterier. Men der er også udkantsregioner, der har klaret sig godt med hensyn til produktivitetsudviklingen, endda bedre end nogle ikke-udkantsregioner. Forskelle i vækst mellem udkantsregionerne kan især tilskrives forskelle i konkurrenceevnen inden for innovation. Udviklingspotentialerne kan også her realiseres gennem en fokuseret og effektiv indsats for forbedrede rammebetingelser.

Endelig er der – bl.a. gennem interviews med lokale aktører – gået bag om projektets modelberegninger for særligt regionen Lolland-Falster. Analysen bekræfter, at Lolland-Falster har udfordringer, men peger også her på et udviklingspotentialer ved fokus på konkurrenceevnen.

5. UDVIKLINGEN I DEN REGIONALE STATSLIGE FORVALTNING

Det er regeringens opfattelse, at der skal skabes regional balance i lokaliseringen af statslige arbejdspladser i forbindelse med såvel etablering af nye statslige institutioner som ved, at der tages regionale hensyn ved effektiviseringer af eksisterende arbejdspladser.